

Ελεύθερο Σημείο

Αιματηρή βαρβαρότητα

Ο μεγάλος διανοητής Κορνήλιος Καστοριάδης, σε μια συνέντευξή του το 1994, αναφερόταν στις αιματηρές μορφές βαρβαρότητας τότε στη Βοσνία, στο Αφγανιστάν, στην Αφρική και αλλού, και στις ειρηνικές μορφές βαρβαρότητας, όπως η αποβλάκωση, η αποχαύνωση, το τέλος της δημιουργικότητας στη δυτική κοινωνία της τηλεκατανάλωσης.

ΤΗΣ
Νίκης
Δελιαννάκη*

Το σύγχρονο άνθρωπο της Δύσης τον έβλεπε να "χάφτει" τα σίριαλ, καταναλώνοντας δι' αντιπροσώπου τη φαντασίωση για λεφτά, σεξ, εξουσία και βία, και, περιορισμένο στην ιδιωτική του σφαίρα, να προσπαθεί με τα καταναλωτικά αγαθά να γεμίσει τη ζωή του, ζωή χωρίς νοήματα, με αρκετή χειραγώγηση από την πολιτική, ή αποχή από αυτή, για μια σημαντική πλειοψηφία. «Η βαρβαρότητα τώρα είναι κοντά μας, πλάι μας, ανάμεσά μας», έλεγε.

Αν ζούσε σήμερα, θά 'λεγε πως δεν πάει άλλο, φτάσαμε στο αποκορύφωμα της βαρβαρότητας - αιματηρής και ιδεολογικής - της νέας τάξης πραγμάτων.

Αυτή μεταφράζεται ως η υπερδύναμη του ενός που καθορίζει το είδος της δημοκρα-

τίας για τους λαούς πότε στην Αφρική, πότε στην Ασία, πότε στην Ευρώπη - ποιος ξέρει ποιανού η σειρά θα ακολουθήσει...

Εκατόμβες νεκρών αμάχων στο Ιράκ, μα προπαντός παιδιών. «Συγνώμη, λάθος» διαβεβαίωναν τα "γεράκια" του πολέμου. Και όλα σε ένα οργανωμένο πλάνο να προχωράνε με προσχεδιασμένο πρόγραμμα δράσης έως την κατάληξη, για να αρχίσει ένα άλλο, αυτό της ανοικοδόμησης, από εταιρείες-θύτες.

Τροχοί οικονομίας και αίματος συνδεδεμένοι έτσι απλά στο ίδιο άρμα του άκρατου παραλογισμού.

Και εμείς, θεατές μέσα από τις οθόνες μας, άλλοι να παρακολουθούμε σαν εξαρτημένοι καταναλωτές, και άλλοι να ασφυκτιούμε. Συναισθηματικός εγκέφαλος και σκεπτόμενος εγκέφαλος είναι άρρηκτα συνεργαζόμενοι στο άτομο, κατά τη Νευροψυχολογία.

Σύμφωνα με τον πρώτο, οι αντιδράσεις είναι άμεσες, άσκεπτες, σου 'ρχεται να ουρλιάξεις για την αδικία, να βγεις στους δρόμους, να ενώσεις τη φωνή σου με άλλους, τα συναισθήματα σε πλημμυρίζουν και δε σε αφήνουν να συγκεντρώσεις τη σκέψη σου στη δουλειά. Σύμφωνα με το δεύτερο, προσπαθείς να αναλύσεις, να κατανοήσεις, να προτείνεις,

συζητάς με άλλους, μοιράζεσαι τις σκέψεις σου, γιατί προσδοκείς πως κάπου και άλλοι θα διαβάσουν και θα σκεφτούν παράλληλα με σένα.

Και τώρα τι μας χρειάζεται; «Φαντασία στην εξουσία», φώναζαν τα παιδιά στην κοινωνική έκρηξη του Μάη του '68 στη Γαλλία, και διεκδίκησαν νέα κοινωνικά δικαιώματα. Ένας νέος Μάης του '68, άραγε, είναι απίθανο να συμβεί;

Μήπως, αυτό το κίνημα ειρήνης, που έκανε την εμφάνισή του σε όλο τον κόσμο, αλλά στην Ευρώπη πιο δυνατό, να είναι ο Μάης που περιμένουμε για να αφυπνιστούν οι συνειδήσεις; Πώς μπορεί να ενδυναμωθεί και να εξαπλωθεί;

«Φαντασία στην παιδεία», ας φωνάξουμε όλοι οι εκπαιδευτικοί σε όλη την Ευρώπη.

Αν η βασική παιδεία πρέπει να δημιουργεί νοήματα για τον άνθρωπο και όχι να εξαφανίζει τη μονομέρεια για χάρη της αγοράς εργασίας, τότε το σύγχρονο σχολείο της κριτικής σκέψης μπορεί να γίνει φο-

ρέας κοινωνικής παρέμβασης και αλλαγών στις νοοτροπίες.

Μέσα σε κάποιες νέες συνθήκες (ευέλικτη ζώνη, ολοήμερο σχολείο, νέα προγράμματα σπουδών), οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αφυπνίσουν συνειδήσεις για την ειρήνη, το περιβάλλον, τον πολιτισμό και τον άνθρωπο.

Σε αυτή την προσπάθεια πρέπει να είμαστε όλοι μαζί στην Ευρώπη, μοιραζόμενοι κοινά οράματα, αξίες και τους πολιτισμούς μας. «Μικρό παιδί σαν ήμουν και πήγαινα σχολείο/ σταμάτια είχα τη χαρά στα χέρια το βιβλίο/ και όταν η

βαρυχειμωνιά μου πάγωνε τα χέρια/ στον ουρανό τα σήκωνα να ζεσταθούν στ' αστέρια», λέει ένα γνωστό τραγούδι. Η βαρυχειμωνιά της βαρβαρότητας είναι εδώ, έχει παγώσει τα χέρια και την καρδιά μας.

Ζητάμε έναν ουρανό με αστέρια να τα υψώσουμε, τον ουρανό της ενωμένης, δυνατής και ειρηνικής Ευρώπης.

* Η κ. Νίκη Δελιαννάκη είναι σχολικής σύμβουλος 19ης Περιφέρειας Προσχολικής Αγωγής.

Φτάσαμε στο
αποκορύφωμα
της νέας τάξης
πραγμάτων,
την αιματηρή
βαρβαρότητα